

SZEGEDI HIRADÓ.

99-ik szám.

Vasárnap, télelő (december) 9-én 1860.

Második évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, esütőkoron és vasárnap reggel.

Szerkesztői iroda:

Szenháromságutca, Gészler-féle ház, 872. szám, havá a kéziratok bérmentve utasítandók.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Szegeden házhozhordással: Egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Videkre postán: Egész évre 8 frt., — félévre 4 frt., — évnegyedre 2 frt. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasásos peitisor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegül minden egyes beíratást 3c. ujkr. A nyilatkozatban a háromhasásos peitisorig társi díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Alföldi viszonyok.

Főispáni tanácskozmány H.-M.-Vásárhelyen.

✓ Végre valahára, annyi várakozás után Csongrád megye is visszafoglalja a tért, melyet ősi alkotmányunk számára kijelölt.

Megyénk hazafias lelki főispánja f. hó 11-én tanácskozmányt tart az előleges elvek s az ezekből folyó teendők fölött Hód-Mező-Vásárhelyen.

Főispán ő méltósága e lelkes szomszéd várost választotta alkotmányos működése kezdetének színleil; szabadjon remélünk, hogy Szegedet is, mely olajta várja s illő elfogadására készül, nemsokára részesítendő jelenlétében anyival inkább, minthogy jó lélekkel mondhatjuk, városunk mielőbbi rendezése égető szükségé vált.

A tanácskozmányra, mint halljuk 200-an vannak megbíza, a többi közt Szeged városát, mint csongrád megyei földbirtokost, két küldött képviselendő.

A főispáni meghívó levél szövege a következő:

A f. évi öszbő 20-án kelt legfőbb rendelet az eddigi kormányrendszer megszüntetésével a régi megyei önkormányzást — hazánk alkotmányos állásának ezredéves védbástyáját — rendeli életbe léptetni.

Hogy ez íge testté válhassék, a megyék szervezésével megbízott főispánok lének kinerveze, s ezek között nekem jutott a szerencse Csongrád megye élére állítani.

Gyöngésem érzete sem riasztott vissza a roppant horderejt hivatást elvállalni, mert a multakra visszaemlékezés biztosít, hogy Csongrád megye a tiszta hazafiai érzetet — mely mindig félreismerhetlen jelszava volt — választandja ezentúl is vezéreslagaul, s e biztos vezetőt követve, önmagát kormányozni tudja is, akarja is.

Jelszavam: hogy multunkhoz hiven a megye és ne a főispán kormányozzon; a főispán pedig a kormányzást, helyzetének jutott befolyása által irányozza, vezesse.

Ez elvet köelve, működésem első lépése e folyó télelő hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor Hód-Mező-Vásárhelyen a nagy vendéglő teremében az előleges elvek s ezekből folyó teendők fölött tanácskozmányt tartani; melyre is, amidőn a kívüli címzett ezenem meghívoték, megjelenésére számot tartva, hazafiai tisztelettel maradok H.-M.-Vásárhelyen, télelő 4-én 1860. Tomesányi József, Csongrád megye főispánja.

Szegedről ezen tanácskozmányra meghívatk: Adler Ignác, Babarezy József, Bérezy Antal, Damjanovics János, Gyorgyevics György, Kárász Benő, Kempen Győző, Klauzál Gábor, Kreminger Antal, Magyar Imre, Magyargráber Ágoston, Mihályfy Ferenc, Molnár Márton, Osztróvszky József, Práznovszky János, Rónay János, Rónay Lajos, Rónay Mihály, Szaberényi Lajos, Szűcs Antal, Varga Pál, Vidovics Imre, Vöber György, Vukovics Sebő.

Szeged város képviselő gyűlése.

✓ A Vásárhelyen tartandó főispáni tanácskozmányra Szeged város, mint Csongrád megye egyik legdagadabb földsúra fölszólított, hogy két követet küldjön. Ezek megválasztására a már leköszönt tanács és községválasztmány magát hivatva nem érezvén, eléggé nem díszérhető tapintattal az 1848-ki képviselőket hívta meg.

Az ülést, melyről, lapunk késlmét akadályozandók, csak röviden szólhatunk, a volt polgármester nyitotta meg, előadván célját.

Szavai bevégeztével Kárász Benő Csongrád megye volt főispánja fölszólította az alkotmányos jogaink alapján választott 1848-ki polgármestert Vadász Manótt, hogy az elnöki széket, mely e gyűlésben csak őt illeti meg, elfoglalja és Kolb Antal volt aljegyzőt, hogy a jegyzőkönyvet vegye.

Határozatot:

1) Magyarország tárnokmestere ő kegyelmessége azonnal megkeresendő, hogy városunkat az 1848-ki törvények alapján, az 1848-ki polgármester által mielőbb rendezesse annál inkább, mert a késedelem a személy- és vagyonbátorság föntartására veszedelmekkel jár.

2) A főispáni tanácskozmányra követül Vadász Manó polgármester és Osztróvszky József választottak fölküldésével. Az utóbbi anélkül is hivatalos lévén a tanácskozmányra, a város képviselőjeit maga helyett Zsótér Andor polgármestert ajánlotta, kit a képviselő testület azonnal megválasztott.

A városnak e két követe utasításul kapta a képviselőktől:

1) hogy az 1848-ki jogalap mellett küzdjenek; 2) hogy a megye székhelyének Szegedre áttételét okokkal és érvekkel szorgalmazván, a megyeház építését illetőleg ajánlatokkal is támogassák.

Addig is, míg a megyeház elkészítendő, de különben a városi képviselők tanácskozmányaihoz is, a volt városi nagy terem helyreállításával, a még ideiglenesen működő városi hatóság bizatott meg.

Az 1854-ki államkölesön hatása Szegedre.

Ha az állam rendes jövedékforrásai nem elegendők a folyó kiadások földezésére, s midőn már ezenkívül a közönséges segédforrások (egyesen vagy közetett adók stb.) melyebb kimerítését az ezzel járó huzamos idővesztés hátrányán kívül még az államéleti eszély is tiltja, — ily esetekben az állam pénzügyeinek rendezésére használni szokott módok között ma a leggyakoribbak közé tartozik a kölesönvétel. A mennyiben a kölesön elve mindig a bizalmon alapszik, úgy ez elv föllhasználása is mindig csak annyiban lehet üdős, amennyiben alapítelével, t. i. a bizalommal alkalmazásakor ellenmondásba nem hozzák.

Valamint az egyes kölesönvétel józatul alkalmazott kölesönnel nem csak önmagán, hanem a kölesönadón is segít, amennyiben ennek magántőkéjét mindkettőjük közös hasznára termékenyíti: úgy az állam érdekében fölvetett kölesönök is csak annyiban helyeselhetők, amily mértékben azok által az állam saját javán kívül a kölesönzők is előmozdítottak.

Enyit a kölesön elvéről általában.

Mint tudjuk, 1854-ben az osztrák pénzügyi állapot szintén a kölesön ügy neméhez utalt, és hogy a kölesönvétel tőke után fizetendő kamatok külföldre ne szivárognak, elhatározatot, hogy az új kölesön a birodalomban fog fölvetetni, és minthogy e kölesön kamatainak akkor eplyt pénzben fizetése határozatot: ennyi ezüst pénzek benmaradása minden módon úgy az állam fölvirágzására, mint a kölesönhöz járuló egyesek jólétére vezető biztos eszköznek hirdették, és így, mint a kölesönvétel s adó részére egyiránt nagy előnyöket nyújtó új pénzügyi művet, hogy az eddigi kölesönöktől névleg is megkülönböztessék, önkénytelen kölesönnek nevezetett, amely címhez következetesen elhatározatot, hogy az új kölesönhöz való járulás önkénytelen aláírás útján is mozdítsák elő, s mennyiben ez célhoz nem vezetne, ezenkívül bizonyos jövedelmi vagy adókules szerent mindenki birtok, jövedelem vagy adó aránya szerent járjon a mondott kölesön létrehozásához.

Ezen arány vagy mód meghatározása — mint tudjuk — hazánkban a helyviszonyok szerent az illető hely hatóságok, illetőleg megyefőnökök tapintására s beuzgalmára bizatott, kikről mint állami hivatalnokokról bizást föltehető vala, hogy az állam érdekeit szem elől épen nem tévesztendik.

S ugy lön!

Az önkénytelen kölesön létrehozását rendelő csász. nyilatparanes értelmében tehát mindenütt megtették a kellő intézkedések, s így megyénkben is.

A mondott kölesönhöz kelle járulnia minden egyes városnak vagy községnek is, mint egészen külön testületnek, dacára annak, hogy a testület az egyesek képezik, és ismét külön az egyeseknek, mint magánpolgároknak; s hogy ez utóbbiak előtt a résztvetés üdve valamikép be ne zárassék, közígatási vagy városi kerületenként működő bizatos nevezetéseket ki, kik az egyeseket aláírásokra voltak birandók, s kiknek — ha valahol a rábeszélés s biztatás győző okai nem sikerültek volna — tehetőségben állott a hatalom parancsára az is folyamodniok az önkénytelen ajánlatok nagyobb sikeresítésére, meghatározván, hogy az önkényt kölesönadni nem akaró mennyit tartozék fizetni.

Az önkénytelen aláírásokat illetőleg ezidőből különösen tanai lakosaink számtalan panaszát hallottuk, hogy hát urak azt mondták: kend enyit, kend meg amennyit ad kölesön, s panaszkodó polgártársunk a kölesönadás e nemét egyszerű elmével föl nem foghatván, azt kérde, hogy miért nevezik most ezt az új nagy adót kölesönnel?

De hogy városunkban az önkénytelen aláírások sikereinek biztosítására mily intézkedések történtek, legélszerűbbek tartjuk az e tárgyban vezetett köleségtanácskozmányi jegyzőkönyv következő részét közleni:

„Mintán a közetett legfőbb nyilatparanes tartalmához képest a nyitandó kölesön célja s föltételei a választmány tudására hoztakk, a város egyes lakosait a tárgy fontosságának s üdős céljának megfjétése mellett ezen kölesönhöz aláírások utjáni járulása fölhiwandó több tagu küldöttség kinevezetése indítványoztatott, mely indítvány után az államkölesönre aláírások gyjtjétére 17 részént választmányi tag, részént városi tisztviselő bizatott meg, utasítatván, hogy a városrészeket maguk

között több kertletelek osztván föl, házáknak szorgalmatosan eljárának s a város lakosait jelen államiaként által életreai szándékok legelővösebb, valamint az egész birodalomra, ugy minden egyesre jótékonyan ható céljairól kitánitva, s a külső-államiakhoz feltevélet, hogy az abból rájuk háromlandó hasznót megmagyarázva, a külsőönhöz minél szamosabban s kinek-kinek tehetségéhez mért nagyobb összegekben hozzájárulása buzdítsák s lelkesítsék, hogy ekként Szeged város a benne helyezett felsőbbi várakozásnak teljesen megfelelhessen."

Itt, mint látjuk, elég tét nyitottak az egyes megbízottak magánbuzgalmaik, s e tekintetben — kevés kivétellel — ez eljárás eredményeként mutatható föl azon 400,000 frt, melynek aláírásánál — mint főnebb láttuk — nem mindenben felelt meg a szabad akarat önkényes nyilatkozatának. Itt azonban távol attól, hogy az egyes megbízottak bűnét megróni vagy ereynéit kiemelni akarók, csupán egy rendszer sanyaru következményeit kívánjuk megmutatni, mely szerkesztélen fogva erőnyek tartá azt, mit a magán polgári érzet mindig bűnnek bélyegzett, t. i. hasonlónk nyomását s egy oldalra való következetes húzását; de itt az „tűdvös hatás”ban való bit szolgáljon mentesítő azoknak, kik azidőben arról tán bensőségileg nem voltak győződve, minthogy az állami tűdvő fogalma igen sokféle lehet.

Néztek most a város, mint külön község kölcsönöztesét, forrásunkul erre néve is az e tárgyban vezetett jegyzőkönyv szelgályn, amelynek szavai szerént: „az ülésen jelenlévő Bonyhádi István helytartósági tanácsos s megyefőnök ö nagysága lelkes szavakban terjeszté elő az államkölesön megnyitásiának célját, s az aláírt eredményt kielégítőnek mondván, buzdító példaként nevezett meg kisebb s nagyobb városokat, melyek mint külön községek követendőre méltólag járultak az államkölesönhöz; mindent bizodalmaikkal kinyilatkoztatásával, hogy Szeged város azoktól elmaradni nem fog, sőt terjedelmes birtokához s állásához aránylag vetelkedve sietend a magas korányhoz hűségét s ragaszkodását tanúsítani."

Igaz, hogy a főnebb kiemelt egyesekre háramló haszonról benső meggyőződés a hűség s ragaszkodásra való hivatkozást egészen fölöslegessé tehetné volna, — mindenki önmaga látván be saját hasznát legjobban — esakholgy itt a városról mint külön községről volt szó, melynek néhány kinevezett képviselői a lelkes fölívásra a következő határozatot hozák: „Hogy valamin Szeged város egyes lakosai, ugy Szeged város községe is mint testület, a fölségnek uralkodó házhoz hűségök s polgári kötelességök érzetében fölfogva a megnyitott államkölesön mind általános, mind az egyesekre vonatkozó hasznát, örömmel ragadják meg az alkalmat a legjobb atyák akaratból származó legkegyelmesebb fölívásra az államkölesönhöz, mint töllük kitelhet, járulni; a város jelenlegi tehetség s pénzvizonyi állásához képest, ö Nagysága által tett indítványhoz ragaszkodást, Szeged város községe e nevében államkölesöntől 600,000 pfírt ajánlt meg, ezen ajánlat az egész községváltászmány részéről egész készséggel egyhangulag elfogadtatott s es. k. megyefőnök ö nagysága jóváhagyásában is részvétel, azonban hitelesítendő s aláírandó jegyzőkönyvbe ígattatni rendeltetik." (Folyt. köv.)

Kereskedelmi és iparmozgalmak.

Újabb fejlemények.

— A győrvideki gazdasági egyesület f. évi teltő 21- és 22-én Győrött tartandja közgyűlést.

— A debreceni cukorgyár m. hó 26-án kezdte meg működését. Az épület és gépezet kitűnő szép és tiszta, a rend páratlan. A munkások száma 40—50 személyből áll, kik leginkább leányok. — Közöbjött, hogy a derek gyártáladonosokat s közvetve a közönséget is nem keserítend már az a cukor-szírpótló is megkívánt tetemes fogyasztási adó.

(D. K.)

♂ Tegnap délután a fiatalság, nagy néptömeg jelenlétében, a városháza tornyára a koronás nemzeti zászlót kitűzte.

† A főispán által a f. hó 11-én tartandó értekezletre e városból meghívottk névjegyzéke egy pár oly egyeniséget is foglal magában, kiknek e részben megfizetése általános vízshatást szült. Legkevesebb kétségünk sines, hogy az említett két urnak kismérlése csupán tévedésből származhatott, minélfogva megvagnyuk győződve, mikép ök maguk beismertve azt, hogy eddigelő nyilvánítt érzelmeik és politikai hitvallásuknál fogva nem találhatnók helyt oly értekezletben, mely az alkotmányos szabadság mikénti visszaállításán tanácskozik: elég szerénynek lennek az értekezletből önkényit elmaradni annyival inkább, mert csak is e följelvény reményében sikerült azon kellemetlen megfizetéstől öllök elhártani, melyben öket a főispán meghívás hírére a közbuzánkodás reszesíteni szándékozott.

○ A helybeli fogyasztásiadó bérlők, mintán az új adómérek ezen egyik legnyomtasabbókat — a mint látszik — a nép önmaga rázza le vallárol, s mint a melyet továbbá behajhatni sem nem tanácsos, sem nem lehetésges, — e részben szerződésüket a helybeli es. kir. kerületi pénzügyigazgatóságunk törvényesen fölmondották, oly ki-jelentéssel, ahogy fogyasztási adó kezelését a nevezett igazgatóság töllök azonnal vagy legelőbb f. hó 12-ig vegye át, minthogy azontúl ök semmi szin alatt nem kezeldik. — Az ill-tét bérlő urnak azon tette, a jelen körülmények között mindenesetre kimenthető.

— A magyar menekültek magatartása. — Tizenkét esztendeje annak, hogy az orosz és osztrák egyesült sások hatalmas ránsáppal szétszakgatták a magyar forradalom zászlóját, a melynek merész lobogatóit részint életükkel fizették, részint földönfutókká lettek. Amazok — nyugodalom békén; — bevezették pályájukat. Ök már csak a történelem könyvében szerepelnek, neveikké egy gázslapot töllvén be, a melynek tanúsága komoly intést foglal magában a véres kockajáték baráti számára. Ezek, a nagy világban szétszórva, a szantéztés keserit kényerén má napiglan fölirták életüket, s bizonyára — ha meggondoljuk: mi az a magyarnak hazájából kiltváni, idegen földön élni — majdnem szüntöl keservesen lakottak a haztalan bujdosók, kik még mindig a folyó események hullámain lebegnek, rozszant sájkajökön itt-ott fölívnie, meg éltívne. Ismeri öket a nagy világ, beszé öllök az egész európai sajtó; neveikké enlegetik naponta a bécsi és pesti lapok egyírnt, s a magatartása, a melyet tanúsítanak, nem oly csekély jelentőségű, hogy semmibe vehető. Azt mondani, hogy nem léteznek, önmáitás volna, s abban magok a sugalmazott lapok sem ringatják magukat. Azt mondani, hogy maguktartása nem bír semmi fontossággal, anyi volna, mint tökéletesen félreismerté céljaikat s összekötéseikké komoly jellemet. Am nevezik öket „fölfogatóknak”, a kik mint egy bécsi lap közelebről a Magyarországbán benn lévő forradalmárról mondá „minden törvényes határon kívül állanak, s egyáltalában semmi föltélet mellett alkudozni nem akarnak”, vagy akár rubázzuk fel öket a főnálló rend szempontjából bármily kevéssé hízlegző jelzőkkel; — de egyet nem szabad felejtetni, azt, hogy szantéztésük sanyaru napjait nem töllítették el haszlatlan, sőt a miveltésg és ösösiség terén oly nevet vívtak ki, a mely a magyar szíve és eszének éppen nem válik szégyenére.

Kossuthról ezöltő néhány évvel azt írta a londoni Athenum, hogy nagyobb szónok Demosthenesnél, a mi nem lehetetlen. Kmetty (nemrég szolgáltól kiltépet töllök tábornok) a „Revue des deux Mondes”-ban a kelteti háború történetének leírásában „Karsz hősé”-nek nevezve, oly férfimuk van leírva, a kivel egy Hannibal kezét soroltathat. Horn (Szarvady) a „Journal des Debats” című nagy francia lap főszerkesztője, s több Magyarországra vonatkozó könyv szerzője. Túrri István (thok, született Baján, jelenleg a nápolyi királyság katonai parancsnoka, a becsületrend tagja, a piomontó nagy arany-érem tulajdonosa, a szent Mórton szent Lázár-rend lovagja, s most Victor Emánuel tábornoka. Klapka, született Temesvárott, egyike azon tábornokaink, a kik hadimáitása még képzettésgök és tiszta jellemükénl fogva még ellenségeikké elismerést is kinyerték. Irányi Dániel, volt pesti ügyvéd s 1848-ban követ, igazságügyminisiteri titkár és felső magyarországi magyar kormánybiztos, szövetkező Chassin Károly kiltető francia íróval, Magyarországi történetéről, s főleg a magyar forradalom politikai történetéről nagy s tizetes munkákat bocsátott az európai közönség elé. Ludwig, egykori magyar országgyűlési titkár, a magyar nyelv genúsát ismertette, s történelmi tanulmányokat bocsátott kilt francia nyelven. Koszoru regényírónk báró Jósika Miklós egymaga mintegy 20—30 kötet munkát írt e tizenkét év alatt, írt pedig francia, német és magyar nyelven. (Hát Horváth Mihály, a remek magyar történetíró Szeged dícső szöllötte, hol maradt?)

Egy szóval ezek a világba kitaszított emberek, távol attól, hogy iparlovakog vagy lazzeronok szerepére ajlasították volna magukat, szantéztésük szomoró napjában, tán a legnagyobb nélkülözések közt is, nemcsak megövták nemzetük becsületét s a szennyölt, hanem a „barbar” magyar jellemet s öszbeli képességet mint kiltűntő ismeretbe tették meg. Egy egész kis könyvtárt képez azon munkák öszége, a melyek öllök a mult ötvízdel által a külföldön angol, francia, német, olasz, sőt orosz nyelven is megjelentek. (Ezen nemekültekné dícsőségét árasztó jegyzékből kimaradt és méltán Szemere Bertalan a eszázári királyi számozótt.) (Kol. Közl.)

♂ Csongrád városa összes tisztikára, a polgármester elölkete alatt tanácskozásnyart tartván, — mintán nem a népbizalom, hanem törvénytelen kormányrendszere kinevezése utján jutó hivatalra — elhatározta, hogy e hó 7-én összelemond.

♂ Hivatalos rendelet adottat ki, hogy a magyarnak nem legkevesebb szemléletű sasokat minden hivatal leszedje az azok csupán általadalmi épületeken maradjának meg. A szegedi rendörség és pénzügyigazgatóság, több más hivatal és néhány trafikáns nem látták önök az engedelmességet e rendelet iránt. Kérdjük már most egész tisztelettel, ki az igaztó?

— Löw Lipót főrabbi tegnap remek magyar szönlökletet tartott az izraelita imaházban liveinek.

— Hód-Mező-Vásárhelyen néhány népszerítelen egyén alakbait be verték; a többi közt Beszedics Antal volt polgármester, Buday Márton városi jegyző és Hajnis József városi orvos részesültek e kiltűntésben.

— A Bécsben megjelenő „Fremdenblatt” Szegedről következő tudósítat közöl: „Öszütő 27-én az ottani (szegedi) megyefőnöknek Jombartnak, az ottani megyei főorvos Adler tervezése folytán faklyaszemeti akartak csinálni. A számban tüllylyly bíró nemzeti párt (mintha bizony nemzetellenes párt létezhetnék Szegeden) erőlt értesítvén, elhatározta, hogy ezen tüllyntést megakadályozandja, s midőn sikerült nekik a két faklyákkal megrakott bérkoszt fölfeleznai, a bérkosztat fölfordították s a faklyákat darabokra törve a sárba gázolták. Szerenéseltésgére egy öreg ur, Adler főorvos kisérője anyira nekilievít, hogy egy fiatal embert meglőtött, miert egy rettenetes esakányynal megvertetett, földöz vágatott s ez volt a jel az öszítettkezés (miert nem esztára?), míg végre egy század katonaság vetett véget a botránynak, melyből nagyon sok véres fejt került ki.” Tiszteljük a „Fremdenblatt”-ot, mások alaposabban ismereti leveleztő keressen magának városunkban. Volt valami a dologban a faklyaszene tervezés és tervezőtől illelőleg, de amlyira jelentékesnek és figyeltelnek tartottuk a szándékok nemzetellenes tüllyntést, hogy enlítésével sem akartuk olvasóinkat bocsátani.

— Mult hó 28-án Debrecenten mind a városbázd mind a polgári kaszinó alakbából kiltűzték a magyar nemzeti lobogót.

— Az „Illustration” című szélesen őrjedt francia képes lap, első oldalán a jösepstadi belezbezzett magyarok kiszabadulását ábrázoló rajzot közöl. A folyók a börtön sítét és nedves öbcsarnokbain tűnnek föl, a két sorral fölállított csyervegyes osztrák katonák kezében lobogó faklya halvány világot vet a folyók szívesdedült vonásaira. (Bolond Miska, a képet látván, nagyon hamisan mosolygott.)

— Karap Sándor hajdukapitányunk nevezetett ki, s a lajdnérekleték beligazgatásának ideiglenes szervezésével bízott meg.

— Figyelmeztetjük azokat, — írja a „Kép-Ujs.” — kik a nézet azzal boldondítják, hogy a robot és dézma visszaállítatik, hogy Somogy megyében egyilyent már a volt joabbgyok megköttöztek. — Kötényalók is azok.

— Jelenleg a fővárosban mulató honfitársunk Pap Zsigmond nr. több tekintélyes helyről föszöllőtt kaptat az általa 1848-ban szerkesztett „Amikol poporului” című román néplap újra megjelenésére. Bizony jó lenne az.

♂ Egy esonrádri hazánkba tudósít, hogy a hantházi esadában egy esaladó ember (3 gyermek apja) és egy asszony a legandokabb betegségekben sanylenek, és segélytelenséggé miatt már közel állnak az elvészéshez. A szenvedő emberiség névben fölkerüljen a legelőzebbi község elöljárói, hogy e szerencsétlen ügyefogyottakat megmenteni segítse. A tudósító nemelíti, hogy a korsoráros, bár jól tudta e szegény emberek betegségeknek veszélyességét, javukra mégis egy lépést sem tett, pedig — zsandár volt, a rend és közbiztonság há őre.

— Székesfehérvárott a headványok a törvénytészekhez bélyeg nélküli nyujtatnak, s mi legfőrcsább, a benyujtott költséggelyezéken a nem adótt bélyeg árát visszatértesé végett fölgyeljük. — Ez nagyon hasonlít ahoz a szabohoz, aki hittele dolgozik, mert nincs — készpénzes munkája.

— A pesti nemzeti színházban, a kir. udv. pályó fölött flügö kétfélt sz levettett.

— Gemzseről (Szabolcsmegyéből) írják a P. N.-nak, hogy ott a község magának előjárót választván, az illető cs. kir. főbíró a választ paragrafus-ellenesnek találta s ellenében magyazott ki más bírákat, úgy hogy a kis községnek most két bírósága van. A község Majláth úrnak urhoz fordított, ki megígérte, hogy az évben egy hét alatt alkotmányos ügy intézkedését — Furcsa volna, ha eszaszaner nevezné a grafafasok utján az alkotmányos tisztviselőket.

♣ A „Divatesrnok” A magyarhoni nők zövetségére című igen szép képi díszlettel, melyért bármegyei díszlettel. A kép a magyar és horvát föld helyezett szent korona mellett kezeltő három bölgyet ábrázol, magyar, szerb és oláh bölgyet nemzeti öltözetében. A kép alatt a következő két verszék áll:

E szent jelvény fívögytünk,
Minden honfi életet.
Bolgog ország, melynek népe
Egyesra nem emel kart.

Legyen tehát szent a béke
Csenniben, harcban közöttünk;
Hazaifak, föl, atának!
Mi mar igyvet követünk.

♣ Tudjuk, hogy Tirol is kapott valami tartományi alkotmányfélést. — A bözeni újság lelkes szerkesztője értesít cikkben fejtegette, hogy ez újabb intézmény által Tirol mitem nyert, — mely ösztöne szabad véleménynyilvánításért honfittársai által fáklýszárenvel tisztított meg. Az ottani katonai parancsnok ezt közszendzavarának tekintvén, kinyilatkozta, hogy jövőben minden ilyen nyilatkozást erélyesen akadályozni fog. Erre a város tanácsa azt felelte neki, hogy a hazafiak megisztültetését nem csak nem bűn, de honferyén, mely minden népek becsületére válik, s egyszerűságot az is kijelenté, hogy ha a parancsnok hasonló esetben ígértét beváltaná, tudni fog az illető helyen elégtételt kérni.

— A napokban Szentesen egy igen érdem-dísz adófelügyelő, tisztelőtől mostanában nagyon divatozó éjzenét kapott. — Az előadás — mint tudósítók írja — oly érzékeny volt, hogy ablakai is megredtek bele. Ez eddig nem új, hanem új az, hogy midőn másnap az ablakkereteket az íveshez küldé, az visszaküldé ívretlenül, azon nyilatkozattal, hogy ő hazafini becsületét sértene meg, ha az elpusztult ívvegek helyét újakat tenné. S így nem maradt egyéb hátra, mint hogy az ívvek helyére „Stener-Mahnung” képi papírosz ragasztották. — No lám, — de hát mért nem is indulnak meg már egyszer istenigazában, a kiknek itten ugy sínes maradás; hisz utkölséget csak szerzhettek!

♣ Az „Öst. Post” szerent a selmeci papír-gyárt, mely a pesti egyetem ősi birtoka, a cs. kir. pénzügyigazgatóság eladja. — Mi is elakarjuk adni ezt a Geisler-házat, melyben lakunk, nem venne meg valaki?

— A cs. kir. megyetörvényszék magyar iratára, — mint a „Györi Közöny” írja — az ott állomásozó cs. kir. díszás-vezred parancsnoksága lengyel nyelven választott. — „Mindenkinek jogát!” — azt szokta mondani egyik őstünk, avitöz Rogonyi.

— A „Kornak” írja, hogy a „Sieb. B.” most is csak egy hirdeti a esödöt a falusi jegyzői s más hivatali állomásokra, mintha az öszb 20-ki okmány meg sem jelent volna; pedig azok minden egyekbe lehetnek, csak állomások nem. — Hadd kúrokeljjon, majd ereked az is.

— Mármaros megye egyhangulag elfogadta, az 1848 ki évi tavaszú 9-én ott legszélsebb alapon alakult képviselői bizottságyt.

— A zágrábi német színházban a színészeket kigunyolták és tojásokkal dobálták stb. A német színházgató ennek folytán odahagyja színházátál Zágrábot.

— Az előre hirdett értekezlet a város rendezése fölött Pesten a városház tanácstermében, Rottenbiller Lipót főpolgármester ur elnöksége alatt megtartott. Nagy számban voltak a fűvárosi lakosság minden osztályai képviselve. Az elnök két kérdést tőzött ki megvitatásnak. Először: miű jogalapon rendeztessék a város? Másodsor: a rendezés választás tartassék-e meg, vagy ideiglenes rendszáhi alkalmaztassék. Az elsőre nézve az 1848-diki törvényekben megállapított jogalap egyhangulag elfogadtott. A másodikra nézve végezteték, hogy: a) az 1848-ban választott képviselők helyeiket elfoglalják, s a hiányzókat ideig, a most már csak 7 tagból álló testre bizottmány pótolja; b) a mostani tanács leköszön s a képviselők a törvényes tisztújítás ideiglenes tanácsot választanak; c) az új várostanács összes törvényes municipális hatóságát elfoglalja, t. i. a közigazgatást, bíróságot s városkapitányságot, vagyis rendőrséget. — Miután városunk is jelentékeny számmal lesz a 11-én Hódmezővásárhelyen tartandó előleges megyei értekezleten képviselve, reméljük, hogy Szegednek már nagyon is nyugtalanul várt alkotmányos alaponi újjászervezése is szöba fog hozatni, hogy minél hamarabb létesüljön.

— Bokonstein Lipót, a lelkes pesti rabbi „Magyar izraelita” című heti lapert folytatott, mely új évvel fog megindulni.

— Krakkóban az 1830-ki öszb 29-ike emlékére a Mária-egyházban gyűszimpen tartott; a minden rendből nagy számmal jelent volt nép a mi a Szövaatuak emlékére lengyel szövegvel. Minden csöndesen ment vége. Azonban d. u. 2 órákor az ifjúság dr. Cerkovszkit — ki minap Beesben a lengyel tannely ellen beszélt — egy utval megölte s úgy elverte, hogy orvost kellett hoztatni és berkoosin vinni lakásába.

— Rimaszombat város a községet az 1848-ki alapon már is szervezte.

TÁRCA.

A magyar zsidókhoz.

Ébredj, titokban szunyadozott erő!
Meddig akarsz még gyáva bilmes közt.
Tompulva tögöl élté éni,
Mig förtölred várt a szabadság?

Tisztul a légtör. Százados álmaink
Bolgog jövőről: — jog, becsület in itt...
Mind, mi remélünk és szeretünk —
Itt az illő tusakodni érte!

Vagy nem mi volnánk Ábrahm utdóai...
Oh, egy világ vak volt, mikor ömagá
Látott — ki nyíltan zászlájára
Túrte az egy igaz Isten-eszmét!

S a nép, mely édes ősei szent hitét
Vérel, vagyommal védeni kész vala,
Hős vértanúknak népe volt az:
Tisztelet illeti azt s dicsőség.

Hajh, — egy nálek még adott nekünk?
Hát csak hídre fényt látott a multban is?
És nem vezérárgót, magasztos
Célra, komoly haladásra intöt!

Vallást apáink ihlete ránk hagyott:
Nektek hazát kell újra teremteni!
A szellem és feyverével
Végre kivívni az elv hatalmat.

S többé a zsidó mostoha gyermeke
Nem lesz honának. Fölviszi őt is a
Testvéril hűség, s bitrón őt is
Mondja, mutatja magyar szerelmét!

Reitzer Adolf.

A Moabiták leánya.

Történeti beszély

(Kempelen Riza hagyományából.)

(Folyt.)

— És te azt hiszed, te nem szagdatod az enyémét! — kiálta a nő vad fájdalommal — egy perben férjed és fia vesztini, játék nemde öző szüveinek? És ha csak fiamat is akként vesztet nem volna el, mint férjemet, ki csak nagy tartozás róta le, melylyel az egész emberiség adós a természetnek, mit előbb-utóbb le kell rónunk; de utján az igaztalanságnak, a csaláságnak vesztet el őt, ki, mint hittem, özvegy napjaink idősebb s így erősebb támasza, vigasza leend. Ez tehát a hála, e zárkózott hamisság, melylyel gyermekek a vagyonnélküli szülőknek korábbi fáradozásait díjazni szokták.

— Szánjél meg anyám! — kiálta a sértett gyermeki szív — miért elhamarkodást, hisz minden, mindent be akarok vallani... nem hogy fiad szivét vesztéd el egy napjaidra, hanem sorsod alatt általam nekét azt, mit az én megvont töled, egy szelid, munkás, gondos ápoló kezét, egy vi-

gasztalni, röviditni fogja jelenlétével egyhangu, unt egy napjaidat, midőn fiad a nap hevében, távol töled, tükasztó nehez munkában fáradoznak. Anyám, egy szelid, jószágos gyermeklányka az, kit az én küldé elémbe, — a forras nemellen lettem őt, ő virágaival és szivével ajándékozta meg fiadat. — Nömmé teszem őt; ugye anyám nem cselekszem akaratok ellen?

— Csalo, esábitó! — dörgé az ifjabb testvér sápadt reszkető ajakkal — hazug! áltón sámultál alvó testvéred szivét kiszakítani. Oh Mahalon! mines öröm ezt megbecsölni neked, épen mint egykedvűségem növelésé megörtörtént elémni. — De hát kit esábitál el? — kérdé Mahalon. — Valószint-e, hogy minden lány, kit a forrásnál letünk, ugyanaz legyen, ki talán tegnapi kinaradásod okozta? és ha épen az volna, csak zárkózott kedvednek tulajdoníthatnád az egész eseményt, miért nem szöltél velem öszintén, hisz volt rá alkalmad, csak az imént kértelek, oszd meg szivemmel bánatod oká.

— Mertem-e azt tenni, volt-e bátorságom, midőn a lány, kit éltémnél inkább szeretek, a Moabiták köztöl való... hisz ez maga elég keblem öszintéségem visszafojtására.

— Nem ugy testvér, — szölt az idősb komoly határozattal — ha te e lány szerelmét előbb bírtad, ő veled boldogbold leend, — én soha nem fogom háborgatni övdöket, — elvonlok s megnyuszom, hogy örök növeléssel az én bűntetted engem; az pedig ne bánatos, hogy a lány a Moabiták gyermeke, anyám nem fogja azt elenezni, hisz Noémí adott szava eskü is egyszerűsüid, s szöllőöldünkön utósó szava volt: „a ti akaratotok az enyém is, nem lesz ohajotok, melytöl az enyém eltérő lenne.”

— Mahalon! — zokogott föl Chelion — becsássá meg nemes szived heveskedésedet, nagy-lekltséged olyan szögyenyiprt hoz areomra, mely égetőbb az én bűntetésüid. Anyám, testvérem, ne kárhoztassatok.

— Szögyény fiam Mahalon, — szölt az eddig néma Noémí — hát szöllésgkép a te boldogtalanságodon építhet-e fűvéred boldogsága, hát atyátok temetését megelőzni kell-e boldogságot temetésüed?... Be sokat vesztett már el az anyai kebel — s mi várhat még rám!

— Vigasztalodjál anyám, — szölt Mahalon hisz testvérem tövében én is fogok gyönyörködni, henni, s ez nekem elég; és én is nyugtadtabban hagyjak el egy napjaidra, ha ápolásodat Ruth szelid kezében tudom.

— Ruth! — kiálta föl Chelion örömtöl sugárzó arccal — és nem Orpha? — oh mond szádon Mahalon, ismételd szivem nyugalmára, nemde Ruthot mondád?

— Igen, ugy mondám Chelion, s szabadarcod örömeből az én boldogságotom olvasnom?

— Az Urnak hála! — kiálta Chelion — ki meg fog becsoitani az öszönek, ki e perben is előbb örül saját, mint nemesen áldozó fűvéred boldogságnak. Igen Mahalon, az én tannu, elhatározám, hogy e róta le te nem, én se bírom, ha te le tudsz mondani róta, én sem leszek gyűnébb, legalább boldogságom nebánitsa lelked; — de ezt most nem akarám nyilvánítani; anyám sebbett szí-

vét kímélém, mit atyánk halála eléggé megtépett, várni, pár napot akarcék várt csak, míg az anyai szív erőt gyűjt, hogy kéti fia boldogságának halálételetét megbírja; oh én így is szivtelen lettem volna anyám irányában, de nem önző, sem nemesen irányodban. És most mindez fölőleg, érted-e anyám, testvérem, fölőleg; te Ruthot, az én Orphám, szeretett Orphám rokonát, barát-nőjét szereted, — oh anyám, add ránk áldásul megegyezésed boldogító szavát, hogy mi egy szivet a sirba teszesz, más kettőt kedlebre vonhass fiad boldogságának kíséretében.

— Legyen, mert ti akaratjátok, — szölt Noémí, kezét fia fejére eresztve — Noémí még nem ismeri, nem látta, de kész lányal fogadni a Moabiták lányát, — és most jertek, segljétek atyátok eltemetni.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

— A „Buk. Közöny” írja: Bukarestben nem egy magyar iparos van, ki maig is keservesen emlékszik Tűrr angol eredesnek itteni elfogatására, mert, mint mondják, ha akkor Tűrr megrendölését végezhették volna, soknak megtelt volna aránytalan zsebe. Szöpen jellemzi Tűrr akkori eljárása, ki minden megrendöléseit itteni magyar hazafianál tette. — Megis nézdtek arképet a „Vas-Ujságban”, mely mint mondják, sokat hasonlít ama büszke magatartás unpol eredeshez.

— (Garibaldi Caprerában.) A „Movi-mento” caprerai levelezője szerint, a volt dictátor szorgalmatosan dolgozik emlékiratain. Hídtartása igen egyszerű. Egy szakács s egy öreg katona, ki már Dél-Amerikában is oldala mellett küzdött, — képezik összes szolgálati személyzetét. Ebbe három táltól áll, s félóránál tovább nem tart. Garibaldi, barátainal rendes sétákat tesz, megtekintti ütletvényeit, szántóföldjeit, s háza udvarában egy névvel a tekezésnek mulat, mely Olaszországban s déli Franciaországban elterjedt játék. Mintán ő lehet legkevesebbet akar zavartatni, emőlfogva csak meghit barátait s ismerőseit becsojtja maga elé, mely szabály alól csak vasárnap történi kivétel, a midőn bárkit elfogad.

A szögedi sátna újdonságai.

(n.) Mult hét végén sok beszédre adott alkalmat egy élő Sas-nak magas rüptőlbeli helyesen a lázban állása e nyilvános fűsövárosi nyilvánosságban. Szakértők állítják, hogy a szögyény lebutok madárnak nincs olyan éles szeme, mint általában a sasoknak szokott lenni; szöine ugyan hasonlít a nálunk leggyakrabban előforduló sasokhoz, de feje különbözik egy kissé, annymibben a szöben forgó épen olyan, mint egy jókora — dinkaték.

♣ A „Pesti Napló” egy vezércikket közöl, melynek rövid kivonata ez: Zsedényi † Fortschritt — reakció.

♣ Beretta milánói polgármester a magyar menekültek tisztelőre adott díszlakomán Viktor Emancuél Olaszország királyának Budapestre felvonulásáért ivott — Csak barátságos látogatást

értett alatta. Ez a Beretta ur különben testi lelké baráta Túr tábornoknak, mivel igen sokszor teázgatnak s aztán a csemegéből egyegy darabot Viktor Emanuclnek, Kosuthnak, Garibaldinak és Kavourának is küldenek.

7 Egy szárd hajó érkezett Pólába, hol elrettőrbát akarta javíttatni; az osztrák parancsnok ezt nem engedte meg. Kérdés, ha valamely szárd ember halálos beteg lesz a dalmát parton, szabad lesz-e gyógyíttatnia magát?

S z i n h á z .

7 Téli 5-én „III. Richard király“ Shakespeare-től. Molnár a címszerepben megmu-

fatta, hogy a legnagyobb és legnehezebb művészi feladatnak is díszreteremtve megjelölt képes. A vérformák lelketlenül gázoló zsarnokot, ki hozzá fölülmulhatatlan tetteit is, remekül adta. Molnáré, Fehérváriné, Zöldi és Együd szintén művészeljésztársak. Szőlősi Rózsa gyönyörű Anna volt; azon éreztelenhülműzások, mondhatók vilárok kifejezésére, melyek a térje holtstete fölött annak gyilkosával tervezett összekelést csak valószínű tegyék, ereje nem elégséges. A meghalt király övegye ez estén a művészetben is övegye vala. A többi személyzet Shakespeare ily retek művésze gyönyör volt, mint a rendező is érezhetett; mert a daraból több részlet kimaradt. Közönség szép számmal.

Levelkosar.

— Delejtűnénk — Te külsz mielőtt 600 példányt, én kiadok 500-at, aztán egyiknek sem lesz adás a másiknak. Udvözlet mindnyájukhoz. Az arcképet várom.

Felélő szerkesztő: **Kempelen Győző.**

ÜZLETI HIRNÖK.

7 Szeged, telelő 7-én. Az ízet lanyha és pangó. Nehány nap óta semmi forgalom; az egész helyiögyöközásra szorítottak s csak a napi szükséglet kielégítő gabonamennyeket vásárolják.

A mai hatvárságra igen keveset hoztak.

Celeti terményárak: Tiszabuzna legjobb 4 frt 30 kr. Közép 3 frt 60 kr. Kétszeres legjobb 3 frt 80 kr. Közép 3 frt 60 kr. Rózsa legjobb 3 frt 40 kr. Közép 3 frt 10 kr. Árpia legjobb 1 frt 90 kr. Közép 2 frt 10 kr. Zab legjobb 1 frt 80 kr. Közép 1 frt 15 kr. Törökbuza új 2 frt — kr. Tavalyi legjobb 2 frt 60 kr. Közép 2 frt 50 kr.

Szegedi piaci árak: Borsó 2 itte 32 kr. Lenese 30 kr. Pasuly 14 kr. Köles mérője 2 frt 80 kr. Burgonya 2 ft 30 kr. Marhahús fontja 16 kr. Juhhús 14 kr. Sertésbúso 20 kr. Szalonna másszja 23 frt — kr. Zsír itteje 48 kr. Lángliszt másszja 15 frt — kr. Zsemlyelisztt m. 9 frt 40 kr. Kenyerilisztt itteje 14 kr. Kukoricliszt itteje 9 kr. Árpádaraz 2 itteje 12 kr. Kókéskása itteje 16 kr. Rízskása fontja 32 kr. Foaalj fontja 80 kr. Repceolaj 49 kr. Lennagolaj 48 kr. Faggyu másszja 21 frt — kr. Faggyu gertya öntött fontja 40 kr. mártott 36 kr. Szappan fontja 26 kr. Körösa öle 13 ft 50 kr. Tölgyfa 12 frt 50 kr. Láglya 7 ft 50 kr. Készőn vékája 90 kr. Széna m. néjt. 2 frt 50 kr. Szalma m. 1 frt. Kender m. 22 frt — kr. Egy font kenyér 6 kr.

Közlekedés.

Indulások a vasutakon.

Szegedről Pestre 1 óra 10 percek o. n., 2 óra 50 percek éjjel. — Temesvárra 1 óra 40 p. ó. n., 10 óra 15 p. este.

Temesvárról Szegedre 6 ó 55 p. reggel, 11 ó 25 p. éjjel. Pestről Bácsra 9 óra 12 percek reggel, 9 óra 20 p. este.

Érkezőségi a vasutakon.

Szegedről Temesvárra 6 ó 35 p. este, 1 ó 41 p. éjjel. Temesvárról, Szegedről Pestre 8 ó 23 p. reggel, 8 ó 27 p. e. Pestről Egledre 8 óra 10 p. reggel, 6 óra 15 p. délután. Egledről Szegedre 1 óra 10 p. délután, 9 ó 57 p. este.

Videki terményárak.

Alsóausztriai mérő osztr. pénzben	Tiszta buza		Két- szoros		Rózsa		Árpa		Zab		Tem- pele	
	ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr	ft	kr
Baja	5	4	—	—	2	94	1	58	1	75	1	54
Brud	4	2	86	—	2	60	1	69	1	22	2	40
Beszerok (Nagy)	4	40	3	—	—	—	1	80	1	50	2	20
Gyula	4	40	3	88	—	—	1	78	1	68	1	20
Győr	4	60	3	—	—	—	2	80	1	60	2	75
Mosony	4	20	3	60	—	—	2	80	1	60	2	80
Sátozok	4	25	—	—	2	89	2	36	1	90	3	30
Perjámos	4	20	—	—	—	—	1	59	1	30	2	—
Szabadka	4	20	3	40	3	10	60	1	30	1	20	—
— Temesvár	4	15	3	35	2	85	1	70	1	50	1	75
Ujvidék	4	28	3	7	—	—	1	48	1	7	2	40
Ujbeese	4	50	—	—	—	—	2	68	1	50	2	20
Nagy-Sz.-Miklós	4	25	3	60	1	80	—	—	1	50	2	40

Bécsi pénzfolyam telelő 6-án.

5% ausztr. értékh.	62	—	Északi vasut	1954
5% nemzeti kölcsön	77	—	Allamvasut	283
5% metallikus	64	80	Nyug. vasut	184
4% 1/2 metallikus	56	50	Parabizbit	110
5% magy. földt. köt.	67	50	Déli	182
1839-i állampapirk	111	50	Dunagőzhajózás	397
1860-i	84	50	Lloyd-szolg.	390
4% es	17	25	Pestl. lánchíd	390
Ritelsorsjegy	167	25	Amsterd. 860 holl. i.	114
4% dunagőzh. sorsj.	95	—	Angsburg 100 f. d. é.	114
Budai	40	frtos	Frankfurt 100 f. d. é.	114
Hg Eszterh. 40	86	5	Hamburg 100 m. b.	100
Hg Salm 40	38	—	London 10 f. st.	140
Hg Pallfy 40	36	50	Páris 100 frank.	53
Hg Clary 40	34	—	Cs. koronás	19
GrSt.Gemiois 40	37	—	Cs. arany	6
HgWindisch.20	19	—	Napoleon	11
Gr. Waldstein 20 frtos	25	50	Soveraindor	18
Gr. Glevich 14	14	—	Friedrichdor	14
Nemzeti-bankrészv.	740	—	Angol soveregius	13
Hitteltélez. 200 f. o. é.	117	90	Orsz. csaaszari	11
Al.-ausztr. esc.-bank	564	—	Eziszt	46

Vizallás.

TISZA SZEGEDÉN telelő 7-én 14° 3' 6"

HIRDETÉSEK.

17810. sz. (225—1)

Hirdetés.

Szabad Hír. Szeged város hatóság részéről f. é. Szent Adrás havi 26-ról 17810. sz. a., a város aló kft. hatáiban fekvő 1443 holdnyi kerseti, máséj vagyonári pusztának örök aron eladásra iránt közzétett hirdetés visszavonatik.

Szeged, 1860. karácsonyva 7-én.

A városi hatóság által.

(224—2)

Egy emeleti lakás

két szoba, konyha, padlás és pincerészszel, fél vagy egész évre bérbeadandó és azonnal lakható.

Bővebben készséggel értesít

Till József.

(228—1)

Hirdetmény.

A makói püspöki uradalom Igazgatósága részéről közhírré tétetik, hogy E. évi december hó 14-én reggeltől 10 órakor az uradalmi magtárnál 264 p. mérő tiszabuzza, 159 p. mérő kétszeres, 71 p. m. tavaszbuza, 336 p. m. arpa, 56 p. zab és 1296 p. mérő esőves kukorica közárverés után készszenítéses mellett el fog adatik.

Mely árverésre a venni-szándékosok ezennel meghívattak.

Melt Makón, december 7-én 1860.

A makói püspöki uradalom Igazgatósága.

(202—3)

Névnapi ajándékal alkalmas ifjúsági irat!

Burger Zsigmondnál Szegeden

megjelent és minden hazai könyvtárnál kapható:

szent istván

Magyarország első királya.

Mindkét nembeli kath. ifjúság számára írta **Remellay Gusztáv.**

Eme, szent királyunk életéretörténet tartalmazó könyv azon különös szerenésben részesült, hogy a Főmágnasság és Főispánoknál **Nagykirály Szentoszky Kér. János** ur Bibornok és Magyarország Hírczerpissája Ötletkönyvének Alldársága ötven évenépek emlékére köves engedelmével megjelentetett.

Ötletkönyvéje joltálalt arcképpével és más képpel díszítve, angolváson-díszkötésben ára 1 ujrt.

Melléklet: **Előfizetési fölhívás a „Pesti hölgy-dívatlapra.“**

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Burger Zsigmond könyvnyomdájában.

Épen most jelent meg **LAPEL ROBERT** könyvtárnál Pesten és **Bába Imrénéll Szegeden** ügyint minden joltelti könyvtárnál kapható:

Környei János

székeshérvári gymnas. tanár

A magyar nemzeti irodalomtörténet vázlat.

Főgymnasiumi és realiskolai használatra.

Nagy 8-adrétű 12 iv. ára ehsiosan tízve 1 frt újpenz.

Részenkint Lonkay olvasókönyvéhez csatlakozik, mindamellét föntlé módorban és értekes rajzban adja elő gazdag nemzeti irodalmunkat a tavál minden egyoldali partokodással.

Továbbá szinte nálam jelentek meg új kiadásban a két legjobb módoszer után írt magyar nyelvtaon.

5-ik kiadás.

Dallos Gy. L.

nád Dr. Áhn's kértmötöc.

Lehrjahrgang der ungarischen Sprache

5-te mit einer magyar nyelvtaon. Székeshérvári kerchene Ánhaar.

I. Zhehl. 11 iv. fázva 36 ujkr. kötve 44 ujkr.

II. Zhehl. Fázva 40 ujkr. kötve 50 ujkr.

Ottendorff. neue Methode mit in 6 Wochen eine Sprache lefen. ferechen mit ferechen in lernen. — Anleitung zur Erlernung der ungarischen Sprache von Fr. Eeg. 35 iv. kötve 1 frt 80 ujkr.

— Kules. mely a nyelvtaonban levő feladatok fordítását tartalmazza. 40 ujkr.

(226—1)

ORGONISTA JÁNOS

szabomester Szegeden,

tisztellett ajánlja magát a t. közönségnek mindenemé dívatszerül ferföltönyök elkészítésére, melyeket 6 a legizetéshez szárazított saját vagy hozzáadott kelmélkök, a leheltségű öleső aron s meglátározott időre elkészíteni ígér, s a t. e. közönség partfogását kéri.

— Lakása: a hely beház vagy három korona-utca, 177-ik sz. a. Zserravirtéle ház udvarész helyiségében. (196—6)

Az előbbi kellemetlenségök tökéletes elhárítása mellett kívül és befölül egészen újított

„MAGYAR KIRÁLY“-hoz

cimzett szálloda Pesten a színházterén,

100 díszesen és kényelmesen berendezett szobával, a közlekedés központjában, ajánlja magát a t. e. utazóknak. szilárd szolgálat s lehető legelőbbség árak biztosítása mellett.

Szíves partfogásért eszedik.

(95—7)

Steingassner Janos, bérle.

Das einzige in Südingarn erscheinende politische Journal,

„Arader Zeitung“

ercheint täglich und kostet mit freier Postverwendung ganzjährig 13 fl., halbjährig 6 fl. 50 fr., vierteljährig 3 fl. 25 fr. öfterr. Wahr.

Die politische Wiedergeburt unserer Vaterlande, welche die Aufmerksamkeit, ja die Theilnahme der ganzen civilisirten Welt auf sich zieht, hat auch die heimliche Beife ihrem Geiste widererleben und die den rechten Schritt begründen, wozu sie, diesem entprechend, fegenerich zu wirken vermag. Ganz bedenklich ist es die **deutsche Presse Ungarns**, der die Doppelmission zugewiesen ist, das deutsche Element, welches durch das Nichter der letzten zwölf Jahre in den Stand gesetzt und zum Wiederkommen des Vaterlandes gemacht wurde, zu einem zu führen zu bringen, und unterrichtet den Auslande gegenüber den Ungarns heranzuführen, daß in Ungarn nur jezt die deutsche Element verhält sich und anzuwenden wird, welches unter dem Deckmantel der Civilisation fernerhin mit Anstand zu verhalten und zu befehlen tadelt. Es wünschens haben wir unsere Aufgabe erfüllt, seit der Ahn von uns genommen ward, der jede feilbringende Wegma unmöglich machte, und in diesem Sinne werden wir auch ferer, ehrlid und offen, für uns entprechend trachten. Nicht für Freiheit und Beilegung, sondern für die **wahre, unverfälschte Freiheit**, für seine Selbstbestimmung, können wir ein **wirklich und wahrhaftiges Konstitutionelles Leben und Zreiben** neben uns ein und werden unter Zuhilfenahme des Ungarns heranzuführen, daß in Ungarn nur jezt die deutsche Element verhält sich und in unserem ferlichen Vaterlande hinter ferer unser Zehne gründlich, und daß wir die rechte Wahl, so wie jeder wahre Ungar, unsere beste Kraft, so wie Alles einigeten bereit sind, was Ungarns überleben offen können. — Wenn wir in der Stantumstiffung, den wir in der unternen Politik einbringen und auch ferer einbringen können sind, so brauchen wir wohl nicht zu sagen, daß dies auch mit Wegung auf die äußere der Fall sein wird, und werden wir ein und werden unter Zuhilfenahme des Ungarns heranzuführen, daß in Ungarn nur jezt die deutsche Element verhält sich und in unserem ferlichen Vaterlande hinter ferer unser Zehne gründlich, und daß wir die rechte Wahl, so wie jeder wahre Ungar, unsere beste Kraft, so wie Alles einigeten bereit sind, was Ungarns überleben offen können. — Wenn wir in der Stantumstiffung, den wir in der unternen Politik einbringen und auch ferer einbringen können sind, so brauchen wir wohl nicht zu sagen, daß dies auch mit Wegung auf die äußere der Fall sein wird, und werden wir ein und werden unter Zuhilfenahme des Ungarns heranzuführen, daß in Ungarn nur jezt die deutsche Element verhält sich und in unserem ferlichen Vaterlande hinter ferer unser Zehne gründlich, und daß wir die rechte Wahl, so wie jeder wahre Ungar, unsere beste Kraft, so wie Alles einigeten bereit sind, was Ungarns überleben offen können.

Außerdem dürfte sich die „Arader Zeitung“ durch ihre mit anerkannter Mächtigkeit geschriebenen **Geschäftsberichte**, und ihre fererjane Berichterung der **Handelsinteressen** dieses wichtigen Anzeigerblatts — welcher nun durch Giebelnau und Schindler mit der Monarchie und dem Auslande verbunden ist — auch den Geschäftsmännern und Industriellen in entfernten Gegenden und Provinzen vortheilhaft empfehlen, und glauben wir demnach auch aus uns die nun ferer gefandenen Bestellungen Beifügung und Beschaffung für unsere Unternehmungen erwarten zu dürfen.

Die Pränumerations-Briefe bitten wir **franko** einzuliefern.

Arad, im Dezember 1860.

(227—1) Die Redaktion der „Arader Zeitung.“